

Дело С-410/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

2 септември 2020 г.

Запитваща юрисдикция:Audiencia Provincial de A Coruña (Апелативен съд на провинция
Ла Коруня, Испания)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

28 юли 2020 г.

Въззивник:

Banco Santander SA

Въззиваеми:

J.A.C.

M.C.P.R.

Предмет на главното производство

Образувано по въззивната жалба на Banco Santander S.A. (приемащо дружество, в което се влива Banco Popular Español, S.A.) производство в което се поставя въпросът дали искът за унищожение поради грешка, опорочаваща волеизявлението (съгласието) за придобиване на акции, които финансова институция (в случая Banco Popular Español S.A.) е емитирала и публично предложила във връзка с увеличаване на капитала, е допустим, когато е предявен от инвеститора след приключването на процедура за реструктуриране на емитента, в рамките на която са обезсилени всички акции, на които преди тази процедура е бил разделен дружественият капитал.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Запитващата юрисдикция изпитва съмнение дали искът за унищожение по член 1300 от испанския Граждански кодекс — съдебен способ да се изиска връщане на паричните средства, инвестирани в акции, емитирани от финансова институция чрез публична подписка — е съвместим със закрепените в Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. принципи относно реструктурирането на финансовите институции, и в частност с принципа, че загубите се поемат от акционерите.

Преюдициални въпроси

1. Когато в рамките на процедура за реструктуриране на финансова институция всички акции, на които е бил разделен дружественият капитал, са обезсилени, трябва ли член 34, параграф 1, буква а), член 53, параграфи 1 и 3 и член 60, параграф 2, букви б) и д) от Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. да се тълкуват в смисъл, че не допускат лицата, които няколко месеца преди откриването на процедурата за реструктуриране са придобили акциите си във връзка с увеличаване на капитала чрез публична подписка, да предявяват срещу институцията емитент или институцията, резултат от последващо вливане, искове за обезщетение или искове с равностоен ефект поради неточна информация в проспекта на емисията?
2. В описания в предходния въпрос случай пречка ли са член 34, параграф 1, буква а), член 53, параграф 3 и член 60, параграф 2, буква б) от Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. институцията емитент или универсалният ѝ правопреемник да бъдат задължавани по съдебен ред да възстановяват равностойността на записаните акции, заедно с лихви, вследствие на това, че договорът за записване на акции е унищожен с обратна сила (*ex tunc*) въз основа на предявени след реструктурирането на институцията искове?

Цитирани разпоредби на правото на Съюза

Член 267 ДФЕС

Член 34, параграф 1, буква а), член 53, параграфи 1 и 3 и член 60, параграф 2, букви б) и д) от Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО,

2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета

Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО

Регламент (ЕС) № 806/2014: членове 18, 22 и 24

Решение на Съда на Европейския съюз (втори състав) от 19 декември 2013 г., C-174/12 (EU:C:2013:856, т. 44 и 68)

Цитирани разпоредби на националното право

Закон 11/2015 от 18 юни 1996 г. за възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници (Ley 11/2015, de 18 de junio, de recuperación y resolución de entidades de crédito y empresas de servicios de inversión)

Кралски законодателен указ 4/2015 от 23 октомври 1996 г. за приемане на преработения текст на Закона за пазара на ценни книжа (Real Decreto Legislativo 4/2015, de 23 de octubre, que aprobó el Texto refundido de la Ley del Mercado de Valores)

Граждански кодекс (Código civil): членове. 1300, 1301, 1303, 1307, 1309 и 1314

Решение на Фонда за организирано реструктуриране на банките (ФОПБ) (Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria) от 7 юни 2017 г. (публикувано в Boletín Oficial del Estado от 30 юни 2017 г.): трето съображение и разпоредителна част

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 През юни 2016 г. Banco Popular Español S.A. извършва увеличение на капитала чрез публична подписка.
- 2 Съпрузите жалбоподатели, които са клиенти на дребно, инвестират 6 890 EUR, записвайки 5 512 от емитираните акции.
- 3 През последното тримесечие на 2016 г. Banco Popular Español S.A. извършва съществени корекции на стойността на активите си, като отчита годишни загуби от 3 485 милиона евро.
- 4 На 3 април 2017 г. Banco Popular Español S.A. съобщава на Comisión Nacional del Mercado de Valores (Държавна комисия за регулиране на пазара на ценни

книжа (ДКРПЦК) като релевантно обстоятелство наличието на някои нередности в счетоводните отчети за 2016 г., като същевременно посочва, че те нямат съществено отражение върху счетоводните отчети за 2016 г. и следователно не налагат промяна на тези отчети.

- 5 На 7 юни 2017 г. реструктурирането на Banco Popular Español, S.A. е одобрено. Всички акции, на които е бил разделен дружественият капитал, са обезсилени, без насрещна престация.
- 6 През март 2018 г. J.Á.C и M.C.P.R, които вследствие на реструктурирането и на обезсилването на акциите губят изцяло инвестицията си, предявяват срещу Banco Popular Español, S.A. иск за унищожение на договора за придобиване на акции поради грешка, опорочаваща волеизявлението (съгласието) им, доколкото то е направено въз основа на предоставена с проспекта на емисията невярна и непълна счетоводна и имуществена информация за дружеството, или алтернативно, поради измама, състояща се в умишленото подправяне и укриване на информацията относно имущественото състояние на дружеството. В исковата молба те искат институцията ответник да бъде осъдена да им заплати сумата от 6 890 EUR, ведно със законната лихва, считано от датата на плащането.
- 7 Banco Santander S.A. оспорва предявения иск, като твърди наред с останалото, че реструктурирането на Banco Popular е одобрено и извършено при спазване на съответните нормативни актове, които имат за основна цел да не се допусне затрудненото положение на дадена финансова институция да се отрази върху средствата на данъчнозадължените лица и затова изискват загубите да се понасят от нейните акционери и кредитори. Съгласно принципа на споделяне на загубите (bail-in) загубите на предприятията в затруднено положение първо се поемат от акционерите, а след това от притежателите на някои финансови инструменти.
- 8 Първоинстанционният съд уважава иска, обявява договора за придобиването на акциите за унищожен поради грешка, опорочаваща волеизявлението (съгласието), и постановява връщане на инвестираните парични средства, заедно със законната лихва.
- 9 Banco Santander S.A. подава въззивна жалба срещу първоинстанционното решение.

Основни доводи на страните в главното производство

- 10 Жалбоподателите в първоинстанционното производство, съответно въззиваеми във второинстанционното производство, по същество поддържат, че предявеният иск за унищожение не зависи от реструктурирането на Banco Popular и от неговите правни последици. Те освен това изтъкват, че от практиката на Съда на ЕС — и в частност от решение от 19 декември 2013 г. по дело C-174/12, Alfred

Hirrmann/Immofinanz AG — следва, че договорът за записване на акции е унищожаем поради грешка, опорочаваща волеизявлението (съгласието), когато същата е съществена и е била определяща за волеизявлението (съгласието).

- 11 Banco Santander, ответник в първоинстанционното производство и въззивник във второинстанционното производство, поддържа по същество, че поставеният от запитващата юрисдикция въпрос намира пряк отговор в испанското право, и по-точно в Закон 11/2015 от 18 юни 2000 г. за възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници, който транспонира във вътрешното право Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. Тази институция счита, че целта на иска, доколкото с него се търси обезщетение, е да се заобиколят последиците на реструктурирането, по силата на които загубите се поемат от притежателите на инструментите на собственост, чрез които се осъществява споделянето на загубите.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 12 Разрешаването на спора изисква най-напред да се изясни дали констатацията в решението на Съда на Европейския съюз (втори състав) от 19 декември 2013 г., че правилата на Съюза, уреждащи отговорността за съответния просpekt и за релевантните обстоятелства, не зависят от правилата, които целят да гарантират неприкосновеността на дружествения капитал, може да се изтъкне и в подкрепа на допустимостта на същите тези искове — или на други с различно естество, но равностоен ефект, като например за унищожение поради грешка — предвид принципите и правилата на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г., и в частност принципа, че акционерите са длъжни да поемат загубите, и правилата, които уреждат конкретните последици от механизма на споделяне на загубите, при пълно обезсилване на акциите и другите инструменти на собственост.
- 13 Втората неяснота е свързана конкретно с иска за унищожение и отчасти със значението и обхвата на изключението за „вече натрупано задължение“, споменато в член 60, параграф 2, буква б) от Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. Според запитващата юрисдикция е ясно, че задължението за възстановяване на сумата на акциите, която преди началото на процеса по реструктуриране на банката още дори не е била претендирана от акционера, няма как да бъде вече натрупано задължение; ако обаче искът за унищожение е допустим, фактът, че унищожаемостта има обратно действие, би ситуирал реституционното вземане на съответните лица във времето преди реструктурирането на банката емитент и съответно инвеститорите в случая по главното производство би трябвало в крайна сметка да се третират като кредитори на банката, а не като акционери.